

hieræ, vel hieram cum flore casisæ, vel rhabarbari, & his leuioribus sæpe euacuaretur, vt materia quæ generatur, quotidie educatur, & membra reducantur ad meliorem habitum. **Localia.** Nuxmuscata & dictamnus Cretæsis bona sunt ad resolutionem linguæ, sed præstantissimum est mel anacardinum: quod vidi in septem diebus sanare eos, qui planè loqui non poterant. habeatur ratio victus, quæ sæpè dicta est.

CONSILIVM LXIX.

De Paralyfi leui dextri brachij, cum vertigine, ac multis aliis symptomatis pro muliere.

MULIER annorum quadragintaquinque patitur dolorem & impotentiam mouendi brachij & manus dextræ, interdum etiam sinistra: laborat etiam in dextro pede pustulis, vel inflammatione aliquando, sed nunc cessarunt: sed tamen aliquando mouere cogitur pedem, cum non vult: & nisi moueat, dolet. Percipit & pruritus in auribus frequenter, vt sæpius cogatur eas scalpere, aliquando etiam percipit vertiginem quandam, & lipothymiam, sed magis hyeme quàm æstate: patitur & tussim, aliquando & difficultatem anhelitus. Ventriculus item imbecillus est admodum, ita vt si assumat cibum non satis conuenientem, inclinatur ad vomitum, & tamen non potest vomere: menstrua conuenientissimè effluunt. Passa plurima accidentia animi, & multa incommoda in longo & diuturno morbo mariti.

MONTANVS.

Contigit isti mulieri, quod est frequentissimum in omnibus, qui habent membra inæqualia, ventriculum frigidum, & hepar calidum: omnes tales subiecti sunt multis ægritudinibus, & præcipuè capitis destillationibus, quia generatur multum bilis & pituitæ, quorum vapores ascendant ad caput: & hæc est ratio omnium symptomatum. Quod hepar sit calidum naturaliter, & fortasse etiam aduentitia caliditate, patet ex toto corpore, ex amplitudine venarum, colore, pilis, & de aduentitia etiam ex victu, laboribus & accidentibus animi. Ideo incæperant pustulæ circa coxas mordicætes, conuellentes & lacerantes eam, vt variè multis modis se cogeret mouere, nec stare, nec firmare membrum propter dolorè posset: color rubeus, pruritus maximus, quæ omnia signa caliditatis & sanguinis subtilioris, qui generatur in hepate ex caliditate maiore, sicut ex caliditate temperata bonus sanguis: has crebrò passa est, sed euauerunt tandem. Ostenditur ergo & esse & fuisse calidius naturaliter, & caliditate etiam aduentitia, vt impediretur ab actionibus conuenientibus nature. Quod ventriculus frigidior à natiuitate, non possum affirmare: sed quod nunc sit, apparet ex operationibus: primo aciditatem in eo percipit, quæ diminutam indicat coctionem: sequitur enim aciditas cruditatem pituitæ, quæ incipit putrescere, sed non perfectè putrescit: fundatur enim in ma-

Ateria subtiliori frigida aciditas, modò si materia frigida ibi, signum est, quod non sit coctio, sicut fieri debebat. Ructus igitur acidi significant frigiditatem ventriculi, vt & Galenus ait: talem autem aciditatem semper passa est. Ergo ventriculus frigidus est præter naturam. Secundo dicit, se manè surgere cum cruditate, ita vt non concoxerit cœnam hesternam: quod etiam indicat frigiditatem ventriculi. Est igitur frigiditas in ventriculo, & caliditas in hepate: quæ licet nunc extinguitur decrecente ætate, & pituita ex ventriculo & capite illuc descendente, non tamen prorsus extincta est: ideò pustulæ inuadunt eam quidem, sed rarius, & minori frequentia. Tertio catarrhus falsus est, quia vapores à serosa humiditate & bile ascendunt. Caput igitur recipit vapores, cum ventriculus frigidior, & hepar calidius, fiunt multæ vaporations: quia calidum vaporosum agit in humido multo, ideò plures vapores & varij ascendunt ad caput. Quare etsi fortè aliter etiam patitur, tamen id est ab alia causa. **C**Nam membrum de duplici causa patitur repletionem, vel quia ipsum non concoquit suum alimentum, & excrementa non expellit propter debilitatem: vel propter vapores nimios ascendentes, qui distillari & expelli nequeunt: ideò destillant per aures, palatum, &c. Hic etsi cerebrum validum, tamen multæ sunt superfluitates: quia & ventriculus & hepar, & totus ambitus venarum mittunt eò vapores in maiori quantitate, qui qualitatem etiam non naturalem habent: sunt enim acriores, & ita repletur caput. An iam concurrat imbecillitas capitis, quæ adiuet? Non dixerim facillè, quin optimam formam habet naturaliter, & colorem secundum naturam, & sensoria ita quemadmodum se habere debent, vt nõ possim dicere fuisse dispositionem naturalem. Patitur nunc quidem vitium in auribus & oculis, sed tamen ea omnia integra fuere olim. Percipit & defluxum per nares & palatum, vt percipiat propter multitudinem & malam qualitatem catharri excoriationem & abrasionem gutturis. Est ergo & in capite læsio iam, ita vt illud etiam patiat per essentiam nunc, quia tam diu perseverant symptomata in sensorijs eodem modo: & ita contingit, vt symptomata quæ nunc patitur, necessariò adsint, vel etià deteriora. Vbi enim vapores illi colliguntur in capite, & in eo congelantur, vel causant ibi morbos periculosos, epilepsiam, lethargos: vel necesse est vt descendant, secundum varias vias. Vapores autem partim pituitosi, sunt à ventriculo imbecillo, partim calidi à sanguine euaporates, qui calidior est & biliosus magis propter caliditatem hepatis maiorem: faciunt ergo materiam mistam, quandoq; falsam sub forma pituitæ, sed cum falsedine: quia admiscentur vapores à serosa humiditate accedentes. Quandoque percipit, sed rarius, catarrhum amarum, ex quo arguuntur vapores non serosæ humiditatis: sed ex substantia bilis, quæ amara est, etiam quando cum pituita miscetur. Est ergo materia ex pituita insipida & humiditate serosa, quæ facit falsedine: & bile, quæ facit amaritudinem. Destillat autem ad varia membra per varias vias, interdum per la-